

Maig 2023

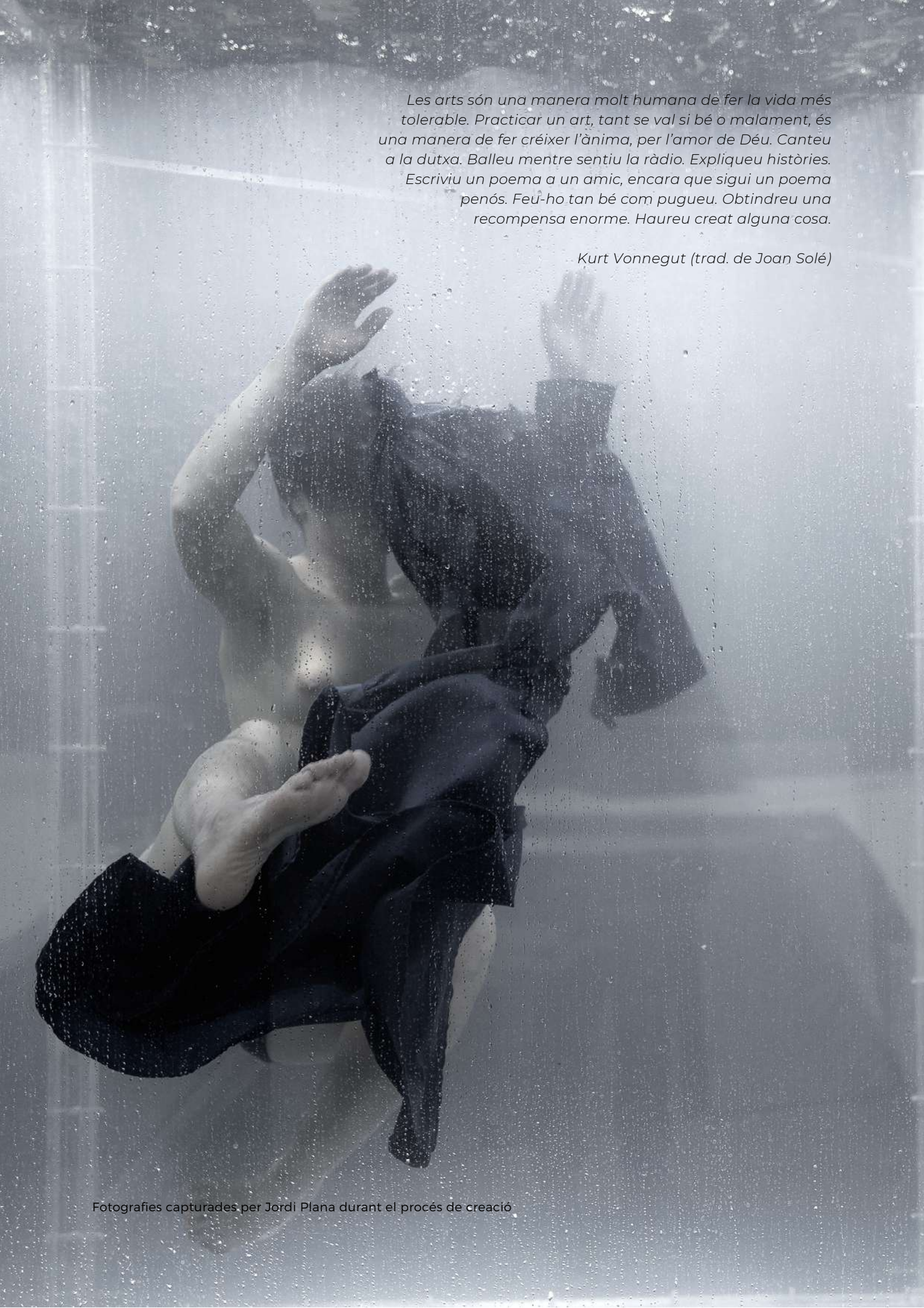
La veu submergida

CIRC AQUÀTIC CONTEMPORANI

Maria Palma Borràs

Les arts són una manera molt humana de fer la vida més tolerable. Practicar un art, tant se val si bé o malament, és una manera de fer créixer l'ànima, per l'amor de Déu. Canteu a la dutxa. Balleu mentre sentiu la ràdio. Expliqueu històries. Escriviu un poema a un amic, encara que sigui un poema penós. Feu-ho tan bé com pugueu. Obtindreu una recompensa enorme. Haureu creat alguna cosa.

Kurt Vonnegut (trad. de Joan Solé)

EL PROJECTE

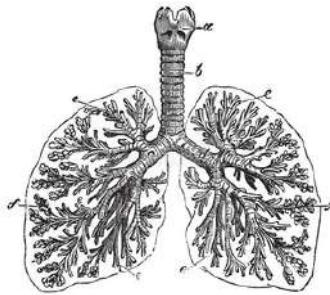
La veu submergida és una proposta **multidisciplinària** que posa en **diàleg** el circ amb un medi poc habitual, l'aigua. És un camí a les profunditats del subconscient a través de l'experiència de l'**apnea** on l'espai sonor i lumínic en són protagonistes. Una peça que investiga el moviment corporal amb relació a la respiració, al pes, a la veu i a l'element de l'aigua.

Aquesta proposta gira entorn de la **respiració** com a **experiència humana bàsica** entre l'**individu** i la **totalitat**, com a frontissa entre el **poder** i la **feblesa**, relacionats amb l'**emissió de la veu** i, referint-nos més aviat a la seva explicació fisiològica, com a frontissa entre el **moviment** i la **quietud**; "el nostre primer i darrer respir marca l'inici i el final de la vida. La primera respiració d'un nadó, percebuda pel seu plor, conté un significat simbòlic d'unir-se a la humanitat. És l'alè de la vida. Soc aquí, diu. Escolta'm. Sigues testimoni dels meus esforços d'existir i per comunicar. El darrer respir és ronc, irregular, forçat. O pot ser pràcticament imperceptible. Diu: estic abandonant la respiració, que és abandonar la vida. I entre la primera inhalació i la darrera exhalació hi té lloc tota la vida, contínuament pujant i caient, inhalant l'exterior i exhalant el que és innecessari, prenent i deixant anar" (Carel 2016:128).

L'espectacle se situa en un temps, ara, i en un espai, les **profunditats** d'una dona que busca entendre la seva pròpia **identitat**. L'apnea com a pràctica de risc, la constant relació amb l'element de l'aigua, el moviment acro aquàtic dins i fora de la peixera o el concepte d'invertit, fan d'aquest espectacle una peça de circ no convencional.

Durant l'apnea el cos activa uns mecanismes per subsistir sota l'aigua, transmetent oxigen entre cèl·lules de la manera més eficient possible. El cos, doncs, troba la manera de reorganitzar-se, acompanyat de la ment, que queda en blanc, allunyant-nos d'aquesta acceleració constant del ritme en què vivim, que ha convertit l'aire en irrespirable.

L'espectacle està pensat per a **sala i espais no convencionals**, l'espai escènic és un 3 x 8 m amb el públic (+ 8 anys) disposat a banda i banda.

Les **paraules claus** d'aquesta creació són: trànsit, identitat, respiració, profunditat, cos, pes i humor absurd.

REFERÈNCIES ARTÍSTIQUES

The narrator (2016) - Cecyle da Costa

William Kentridge

Festen (1998) - Thomas Vinterberg

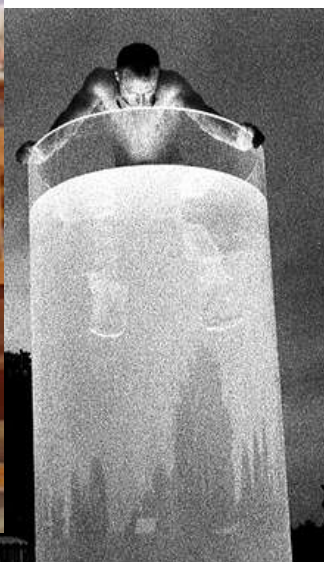
My body of coming forth by day (2018) - Olivier Dubois

Mazurt, Baró d'Evel (2012) - Camille Decourtyer

Alguien voló sobre el nido del cuco (1975) - Milos Forman

Noustube (2001) - Jorg Müller

My body of coming forth by day (2018) - Olivier Dubois

NOTA D'INTENCIONS

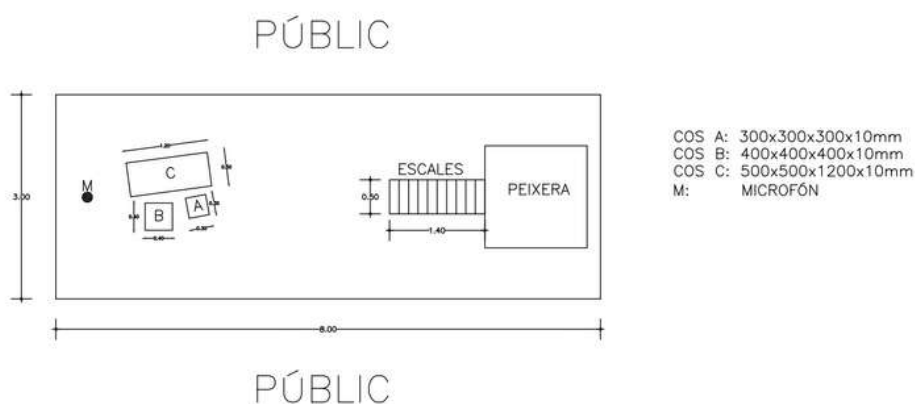
Aquest projecte neix a partir d'una separació amb la meua parella artística després de vuit anys de treballar junts. A partir d'aquí neix la necessitat d'iniciar una nova etapa creativa en solitari dins de la meua trajectòria artística i continuar apostant per la creació artística a partir d'una **investigació personal i interdisciplinària** que em permeti elaborar un discurs propi.

Quant temps puc estar sota l'aigua? Com modifica l'aigua la meua veu? Com puc incorporar elements de la **natació sincronitzada**, l'esport del qual provinc, i transformar-los, adaptant-los al meu llenguatge de circ? En resum... què passa quan poso el meu cos d'acròbata en un medi aquàtic? Soc artista de circ i exnedadora de natació sincronitzada. Aquest esport em va connectar amb l'element de l'aigua i el plaer de jugar sota l'aigua (un camí que he continuat experimentant a través del món de l'apnea). Amb *La veu submergida* estic **reconnectant** amb aquest element a través de la improvisació del moviment acro aquàtic i de la improvisació. Amb el circ vaig iniciar un camí d'investigació del moviment des d'un enfocament poètic, buscant el sentit del moviment i de l'acció, i ara busco aplicar aquest enfocament a la interacció amb l'aigua, el cos, el moviment, la veu i la presència escènica.

Crec en la **fusió de disciplines** com a forma d'impulsar la innovació i la **recerca de nous llenguatges**, sobretot si s'estableix un **diàleg** entre disciplines que aparentment no estan relacionades o entre les quals encara no s'han trobat vincles.

ESPAI ESCÈNIC

Es tracta d'un passadís de 3 x 8 m envoltat de marges d'uns 6 cm d'alçada, cobert de linòleum. Aquesta estructura permet retenir l'aigua, element amb què interactuo durant tot l'espectacle. En un dels extrems hi ha la peixera (1,5 m² x 2,40 m). Al llarg del passadís estem experimentant amb microfonia subaquàtica i de contacte.

La peixera té una capacitat d'emmagatzematge de cinc tones d'aigua. Tenim el compromís, juntament amb l'espai d'assaig o actuació on estiguem instal·lades, de reutilitzar l'aigua feta servir durant els assajos o actuacions. La brigada del municipi s'endurà l'aigua per fer-la servir per a altres usos o necessitats del mateix municipi, com ara regar o netejar carrers.

Per treballar de manera òptima dins la peixera escalfem l'aigua amb tres resistències de 3.000 watts cada una (monofàsic).

EN QUIN PUNT ES TROBA EL PROJECTE?

Actualment, ens trobem a la tercera fase, la de posada en escena i assajos.

El projecte compta amb diferents suports i coproduccions, així i tot, per poder continuar desenvolupant el projecte **continuem buscant suport econòmic, preestrenes durant els mesos de juliol i agost de 2023 i una residència tècnica durant la setmana del 28 d'agost a l'1 de setembre, de posada a punt per a l'estrena.**

METODOLOGIA DE TREBALL I FASES DE CREACIÓ

-Conceptualització, gestació i reproducció-

Aquesta primera fase embrionària del projecte ha estat dedicada a la reproducció, recerca de suports, concepció i construcció de l'escenografia, i residències d'investigació. Paral·lelament, començo entrenaments al Club Apnea Barcelona. El meu instructor fa un seguiment d'aquest projecte per adaptar de la manera més adequada la formació d'apnea a l'espectacle.

-Investigació i creació de material-

TREBALL DE VEU. Nihan Devecioglu m'acompanya en el treball de la veu. Utilitzem el mètode Embodied VoiceWork, desenvolupat per la premiada cantant i improvisadora Lisa Sokolov. Aquest mètode té com a objectiu **trobar** i **alliberar** la nostra veu connectant-nos per detectar el nostre cos. Les eines són **la respiració, el to, el tacte, imatges i improvisació vocal**.

MOVIMENT CORPORAL. Treballo a partir d'**improvisacions** amb diversos mètodes apresos de creadors i creadores referents. Persones que m'han inspirat i transmès eines de creació com ho són l'artista Anna Pascual, el dramaturg, artista i director Roberto Magro, el director i coreògraf Florent Bergal o les ballarines i coreògrafes Lali Ayguadé i Anna Calsina. Totes elles tenen en comú el fet de **partir del cos per arribar a diferents estats d'ànim**, metodologia que em parla, m'inspira i em captiva.

L'Anna Calsina és col·laboradora del projecte en tant a la **confrontació** amb el cos i el moviment. Actualment, estem experimentant a partir de les paraules **respiració** i **pes**.

En aquesta fase també m'acompanya l'Anna Pascual com a mirada externa transversal i a la dramaturgia.

INVESTIGACIÓ DE SO I LLUM. El discurs sonor i lumínic ens ajuda a entendre millor la dramaturgia i ens aporta al treball de cos i moviment, per això tots tres àmbits s'inspiren l'un de l'altre, treballant amb sincronia i nodrint-se l'un de l'altre. Ambdòs estaran fortament condicionades per l'element de l'aigua i la respiració.

Manoly Rubio està donant vida a l'espai escènic a través de la llum i en l'àmbit sonor estem treballant amb l'artista sonor Lluís Casahuga qui, amb una petita col·laboració de la pianista Clara Peya, crearà el discurs sonor de l'espectacle amb una perspectiva gairebé cinematogràfica, mitjançant hidròfons (microfonia subaquàtica) i micròfons de contacte, així com la guitarra i la música electrònica.

Durant tot el procés de creació estem realitzant **assaigs oberts** i **mostres** de final de residència amb diferents tipus de públic (professional, no professional, diverses edats i sensibilitats...) per **intercanviar opinions** i conversar sobre l'espectacle, generant un **lligam** des de l'inici del procés de creació i potenciar la seva **capacitat crítica** i de **vinculació** amb les arts escèniques.

L'estrena tindrà lloc a setembre 2023 a FiraTàrrrega.

ACTIVITAT PEDAGÒGICA

Ja que en aquest espectacle faig servir la tècnica d'apnea, m'agradaria oferir un espai de reflexió entorn aquesta disciplina i la seva besant fisiològica i simbòlica, així com tota aquesta informació està travessant el procés creatiu.

Tots els mamífers tenen un reflex innat conegut com el *reflex de mamífers*, que serveix per desviar preferentment els subministraments d'oxigen als òrgans essencials del cervell i el cor quan el mamífer està immers en aigua. El reflex és molt fort en mamífers d'aigua, com les balenes i els dofins, i és l'adaptació fisiològica que els permet submergir-se a grans profunditats entre respiracions superficials. Molts altres animals també tenen aquest reflex, inclosos els humans. És part de la nostra naturalesa. L'apnea és un d'aquests reflexos, l'instint per contenir la respiració quan estem immerses en aigua.

FITXA ARTÍSTICA

- Autoria i interpretació - **Maria Palma**
- Direcció i dramaturgia - **Anna Pascual**
- Col·laboració en el moviment dins i fora de l'aigua - **Anna Calsina**
- Col·laboració vocal - **Nihan Devecioglu**
- Disseny de llums - **Manoly Rubio**
- Creació sonora - **Lluís Casahuga**
- Col·laboració musical - **Clara Peya**
- Vestuari - **Anna Domingo (CajaNegra)**
- Escenografia - **Uli Weigel, Manipulats Santiga S.L.**
- Producció i distribució - **Clara Faura, Maria Palma**
- Producció logística - **Manel Rosés**
- Vídeo - **Tristàn Pérez-Martín**
- Fotografia - **Jordi Plana**
- Amb la complicitat i els consells de - **Fabrizio Giannini**

Una coproducció de Maria Palma Borràs i la Fundació Joan Brossa – Centre de les Arts Lliures. Amb la col·laboració del programa de suport a la creació de FiraTàrrrega i Festival Cantilafont.

Projecte beneficiari de l'ICEC (Institut Català d'Empreses Culturals), "Premi Ciutat de Barcelona 2020 i OSIC (Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural de Catalunya).

ESPAIS DE RESIDÈNCIA: La Grainerie, La Central del Circ, LaBau, Estruch de Sabadell, Teatre Llevant - Granollers, Rocaumbert/CAM, Invernadero, Can Grau-Festival Cantilafont.

Agraïments: Oriol Escursell, Didac Palma, Frédéri Vernier & Sébastien Davis-VanGelder, CN Kallipolis, Clara Basiana, Joan i Sara, Bruno Valls, Jose Luís i Jordi, Armando Rabanera, David Belmonte, Albert Oliveres.

MARIA PALMA (Catalunya)

Artista de circ, performer i creadora

(Barcelona, 1987). Artista especialitzada en circ. Amant de la música, alumna de l'Escola Massana, exnedadora de natació sincronitzada i llicenciada en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (2012). L'any 2013 s'inicia en les arts del circ a la Rogelio Rivel de Barcelona i a la Codarts University of the Arts, Rotterdam, on s'especialitza en equilibris acrobàtics i bàscula amb Raimon Mató. Junts formen Madame Gaüc; un projecte que dura vuit anys i li permet desenvolupar-se a nivell artístic i humà.

Actualment, està immersa en una nova etapa creativa en format solo, *La veu submergida*, en la que aposta per la fusió de disciplines com a forma d'impulsar la innovació i la recerca de nous llenguatges. En la seva experiència en duet ha adquirit una sèrie de competències en producció, xarxa, i suports potencials. Tanmateix, aquest projecte presenta una doble complexitat; en l'àmbit tècnic, pel dispositiu escènic, però també perquè hi juga un doble rol: el d'autora/creadora i el de productora/comunicadora.

Ha format part de diversos espectacles, com ara *Corps extrêmes*, producció de Chaillot - Théâtre national de la Danse, París (acròbata substituïda); *Fil*, de la cia. Madame Gaüc; Estat d'emergència, de la Producció Nacional de Circ de Catalunya; *Dioptries*, de la companyia Toti Toronell; *Mans a l'òpera!*, producció d'El Petit Liceu o *Oopart*, de la companyia Tresperté.

ANNEXOS

Pla de producció

Fitxa tècnica

Teaser

Treballs anteriors

Pressupost

CV

Contacte:

Maria Palma
contacte.lvs@gmail.com
@mariapalma.cia

Producció:

Clara Faura
produ.lvs@gmail.com

Amb el suport de:

